

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr.36g/2019

privind excepția de neconstituționalitate
a unor prevederi din pct. 7 al Regulamentului circulației rutiere,
aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009

CHIȘINĂU

25 februarie 2019

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dnei Raisa APOLSCHII,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Corneliu GURIN,
dlui Artur REȘETNICOV,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Eugenia Mîța, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 21 februarie 2019,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 25 februarie 2019 în camera de consiliu,

Prezintă următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a textului „agent de circulație – persoană echipată corespunzător, abilitată cu funcții de control și reglementare a traficului rutier prin intermediul semnalelor stabilite de prezentul Regulament (polițistul, agentul de cale ferată, angajatul serviciilor de întreținere a drumurilor, persoana de gardă la bacul de transbordare)” din pct. 7 al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, ridicată de către dl Vladimir Kovali, parte în dosarul nr. 4r-278/19, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 21 februarie 2019, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Curții de Apel Chișinău se află recursul declarat de către dl Vladimir Kovali împotriva hotărârii judecătorești Chișinău, sediul Râșcani, din 27 noiembrie 2018, prin care a fost respinsă ca nefondată contestația împotriva procesului-verbal privind constatarea săvârșirii contravenției prevăzute de articolul 236 alin. (1) din Codul contravențional [Depășirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum].

4. În cadrul ședinței de judecată din 11 februarie 2019, dl Vladimir Kovali a ridicat excepția de neconstituționalitate a textului „agent de circulație – persoană echipată corespunzător, abilitată cu funcții de control și reglementare a traficului rutier prin intermediul semnalelor stabilite de

prezentul Regulament (polițistul, agentul de cale ferată, angajatul serviciilor de întreținere a drumurilor, persoana de gardă la bacul de transbordare)” din pct. 7 al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009.

5. Prin încheierea din aceeași dată, Curtea de Apel Chișinău a trimis sesizarea către Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

7. Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere sunt următoarele:

„7. În sensul prezentului Regulament următoarele noțiuni și termeni semnifică:

[...]

agent de circulație – persoană echipată corespunzător, abilitată cu funcții de control și reglementare a traficului rutier prin intermediul semnalelor stabilite de prezentul Regulament (polițistul, agentul de cale ferată, angajatul serviciilor de întreținere a drumurilor, persoana de gardă la bacul de transbordare);

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia menționează că noțiunea „agent de circulație” nu este suficient de clar definită în Regulamentul circulației rutiere, fapt care le permite autorităților publice să adopte norme juridice secundare fără o bază legală și fără a fi corelate cu alte acte normative. În acest sens, autorul menționează Ordinul Ministerului Economiei nr. 118 din 13 iunie 2016 cu privire la aprobarea procedurii de măsurare legală PML 09-02:2016 „Măsurarea vitezei mijloacelor de transport auto cu ajutorul sistemului tip „АвтоУраган”, care utilizează noțiunea de „automobil fără însemne speciale ale Ministerului Afacerilor Interne (MAI)”.

9. Astfel, autorul excepției de neconstituționalitate susține că noțiunea „agent de circulație” din pct. 7 al Regulamentului circulației rutiere contravine articolului 23 din Constituție, care prevede obligația statului de a

asigura dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle prin adoptarea unor norme juridice clare și previzibile.

B. Aprecierea Curții

10. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

11. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității hotărârilor Guvernului, în prezenta cauză a Hotărârii Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere, ține de competența Curții Constituționale.

12. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl Vladimir Kovali, parte în dosarul nr. 4r-278/19, pendinte la Curtea de Apel Chișinău. Sesizarea este formulată de către un subiect abilitat căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

13. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „agent de circulație – persoană echipată corespunzător, abilitată cu funcții de control și reglementare a traficului rutier prin intermediul semnalelor stabilite de prezentul Regulament (polițistul, agentul de cale ferată, angajatul serviciilor de întreținere a drumurilor, persoana de gardă la bacul de transbordare)” din pct. 7 al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009.

14. Din motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că, deși autorul critică noțiunea „agent de circulație”, care este o normă cu caracter general, de fapt acesta este nemulțumit de faptul că în procesul de măsurare a vitezei mijloacelor de transport auto agenții de circulație utilizează automobile fără însemnele speciale ale MAI.

15. Curtea menționează că stabilirea unor reguli referitoare la circulația pe drumurile publice, inclusiv reglementarea modului și a condițiilor de măsurare a vitezei mijloacelor de transport auto, are ca scop, potrivit articolului 1 alin. (2) din Legea nr. 131 din 7 iunie 2007 privind siguranța traficului rutier, „asigurarea desfășurării fluente și în plină siguranță a traficului rutier, ceea ce presupune protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, apărarea proprietății acestora, ocrotirea sănătății, integrității corporale și a vieții participanților la trafic, precum și protecția mediului înconjurător”.

16. De asemenea, în conformitate cu articolul 7 lit. c) din Legea nr. 131 din 7 iunie 2007, în domeniul traficului rutier, Ministerului Afacerilor Interne i-au fost atribuite mai multe competențe, printre care asigurarea supravegherii și a controlului traficului rutier cu mijloace de măsurare, legalizate și verificate metrologic, conform cerințelor actelor normative în vigoare. Modul și condițiile în care se efectuează măsurarea vitezei mijloacelor de transport auto sunt dezvoltate prin acte subordonate legii, ca de exemplu Ordinul

Ministerului Economiei nr. 118 din 13 iunie 2016 cu privire la aprobarea procedurii de măsurare legală PML 09-02:2016 „Măsurarea vitezei mijloacelor de transport auto cu ajutorul sistemului tip „АвтоУраган” sau Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 266 din 1 august 2018 cu privire la aprobarea procedurii de măsurare legală PML 10-01:2018 „Măsurarea vitezei mijloacelor de transport auto cu ajutorul aparatului (laser) pentru măsurarea vitezei de mișcare a autovehiculelor tip LTI 20/20 „TruCAM”.

17. Cu privire la opinia autorului excepției potrivit căreia prevederile criticate nu conțin dispoziții care le-ar permite agenților de circulație să utilizeze în procesul de supraveghere a circulației rutiere automobile fără însemnele speciale ale MAI, Curtea menționează că activitățile poliției rutiere de aplicare a normelor privind respectarea vitezei legale de circulație nu trebuie să se rezume la acțiuni vizibile și presemnalizate. În caz contrar, în unele situații, agenții de circulație s-ar afla în imposibilitatea de a-și îndeplini obligațiile și atribuțiile prevăzute de lege.

18. Curtea reține că reglementarea unei multitudini de dispozitive pentru controlul respectării regimului legal de viteză nu contravine scopului legitim al asigurării securității rutiere. În acest sens, alegerea măsurilor pentru asigurarea afectivă a scopului în discuție ține de marja de discreție a autorităților din domeniu.

19. Mai mult, articolul 6 alin. (1) al Convenției din 8 noiembrie 1968 asupra circulației rutiere (care a intrat în vigoare pentru Republica Moldova pe 26 mai 1994) se referă doar la agenții care dirijează circulația atunci când prevede ca aceștia să fie ușor de recunoscut și vizibili de la distanță atât noaptea, cât și ziua, fără ca obligația să se extindă și asupra mijloacelor de transport utilizate de poliție pentru controlul respectării regimului legal de viteză.

20. De asemenea, în cauza *Marius Haiducu v. România și alte 16 cereri* (decizia din 13 martie 2012, § 12), Curtea Europeană a menționat că Convenția nu se opune aplicării unui **mecanism care nu face altceva decât să instaleze o prezumție relativă de conformitate a unui proces-verbal la realitate**, prezumție fără care ar fi practic imposibilă pedepsirea încălcărilor cu privire la circulația rutieră.

21. La nivel european, autoritățile folosesc în activitatea de aplicare a legislației rutiere atât mijloace tehnice montate pe autovehicule fără însemnele poliției, cât și mijloace tehnice disimulate. În Franța, de exemplu, radarele de viteză amplasate pe vehiculele poliției și radarele mobile nu sunt presemnalizate, fapt care presupune că pentru dispozitivele de măsurare a vitezei destinate a fi utilizate în regim staționar și/sau în regim de deplasare a autovehiculului de patrulare al poliției rutiere nu există obligativitatea presemnalizării (articolul 8 al Legii nr. 2003-495 din 12 iunie 2003 privind consolidarea luptei împotriva violenței rutiere).

22. Având în vedere cele menționate mai sus, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește criteriile de admisibilitate pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* excepția de neconstituționalitate a textului „agent de circulație – persoană echipată corespunzător, abilitată cu funcții de control și reglementare a traficului rutier prin intermediul semnalelor stabilite de prezentul Regulament (polițistul, agentul de cale ferată, angajatul serviciilor de întreținere a drumurilor, persoana de gardă la bacul de transbordare)” din pct. 7 al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, ridicată de către dl Vladimir Kovali, parte în dosarul nr. 4r-278/19, pendinte la Curtea de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

*Chișinău, 25 februarie 2019
DCC nr. 28
Dosarul nr. 36g/2019*